МАМЛАКАТГА 3 МИЛЛИОН 566 МИНГ ТОННА ПАХТА ЕТКАЗИБ БЕРИШ — ВАТАНПАРВАРЛИК ВА ИНТЕРНАЦИОНАЛ БУРЧИМИЗ!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, УЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

10-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 34 (2325).

17 ФЕВРАЛЬ ЯКШАНБА 1963 ЙИЛ

БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР СОСТАВИДА СИРДАРЁ ОБЛАСТИНИ ТУЗИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Ўзбекистон ССР составида маркази Янгиер шаҳрида бўлган Сирдарё области тузилсин.

Сирдарё области составига Самарқанд областининг Жиззах шаҳри ва Жиззах районн, Қозоғистон ССР составидан топширилган Киров ва Пахтаорол районлари, Тошкент областининг Янгиер, Гулистон шаҳарлари ва Сирдарё, Гулистон, Янгиер, (1- Боёвут, 2- Боёвут, 3- Боёвут, Дружба, Фарҳод, Димитров қишлоқ Советлари ҳамда «Ширин» совхози фойдаланаётган ерлар чегараси доирасида Бекобод қишлоқ Совети территориясининг бир қисми) районлари киритилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ё. НАСРИДДИНОВА.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Р. САХИБОЕВ.

Тошкент шаҳри, 1963 йил 16 февраль.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилга олган

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Совет кишилари мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини амалга ошириш йўлида зўр завқ-шавқ ва ғайрат билан ишламоқдалар. Заводлар, фабрикалар ва қурилишларда, колхозлар ва совхозларда қудратли ижодий яратувчилик меҳнати мавж урмоқда. Қишлоқ меҳнаткашлари ўтган қишлоқ хўжалик йилига якун ясаб, етти йилликнинг бешинчи йилига мўлжалланган ўз вазифаларини белгиламоқдалар. Ватанга кўпроқ ғалла, пахта, гўшт, сут ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етказиб бериш — колхозчилар, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассисларининг қатъий иродаси ана шундайдир.

Краснодар ўлкасидаги Усть-Лабинск ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли колхоз ва совхозлар меҳнаткашларининг чақириғи бутун мамлакат бўйлаб ёйилди. Устлабинскликлар бу йил ҳамма қишлоқ хўжалик экинларидан мўл ҳосил олиш ва чорвачиликни кескин равишда юксалтириш учун мамлакатимиздаги барча қишлоқ хўжалик ходимларининг кенг мусобақасига асос солиб бердилар.

Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли колхоз аъзолари ва совхоз ишчилари кубанликларнинг бу ватанпарварлик ташаббусини қизғин қўллаб-қувватлаб кутиб олдилар. Мавжуд резервлардан янада тўлароқ фойдаланиш асосида улар гектаридан олинадиган пахта ҳосилдорлигини ўрта ҳисобда 27,1 центнерга етказишга қарор бердилар. Бошқа хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ҳам анча кўпайтириш мўлжалланди.

Усть-Лабинск ғаллакорларининг ташаббуси сингари, Янгийўл пахтакорларининг юксак мажбуриятлари ҳам КПСС Марказий Комитетининг қарори билан маъқулланди. Бу ҳол республикамиздаги барча қишлоқ меҳнаткашларини пахтачилик ва бошқа қишлоқ хўжалик тармоқларини янада ривожлантириш учун курашга илҳомлантирмоқда.

Ўзбекистон ССРнинг ва Ўзбекистон Компартиясининг қирқ йиллигидек тарихий воқеа яқинлашиб келаётганлиги республикадаги барча меҳнаткашларнинг куч-ғайратини ва сиёсий активлигини тағин ҳам ошириб юборди.

Пахта — коммунизмнинг моддий-техника базасини яратиш учун олиб борилаётган умумхалқ курашига қўшадиган асосий ҳиссамиздир. Мамлакатимизни ана шу энг муҳим хом ашё билан тобора кўпроқ таъминлаш республикамиз меҳнаткашларининг бошқа ҳамма қардош халқлар олдидаги ватанпарварлик бурчидир. Биз Ўзбекистон Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси эканлиги ва шундай база бўлиб қолажаги билан ҳақли равишда фахрланамиз.

Лекин биз ўтган йили об-ҳаво ноқулай келганлиги ҳамда сув танқислиги оқибатларини тугатиш учун моддий-техникавий ресурсларимиздан ва ўз имкониятларимиздан самарали фойдалана олмадик. Шу сабабли республикамиз пахта тайёрлаш планини бажара олмади ва давлат олдида қарздор бўлиб қолди.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумида қилган докладида бундай деган эди: «Пахта етиштирувчи республикалар халқ олдида катта қарздор бўлиб қолмоқдалар. Улар етти йиллик планда мўлжалланган даражадан орқада бормоқдалар».

Бу ҳаққоний танқид республикамизнинг барча меҳнаткашларини чуқур ҳаяжонга келтирди ва ҳар бир пахтакор қалбига бориб етди.

Ҳар бир хўжаликда ўтган йилги хатоларнинг сабаблари аниқлаб чиқилди, бу хатолардан тўғри хулоса чиқариб олинди ва эндиликда биз пахта ҳосилдорлигини кескин равишда ошириш, «оқ олтин»нинг ялпи ҳосилини анча кўпайтириш учун барча зарур чораларни кўришга қатъий бел боғлаганмиз. Бу йил биз камида 3 миллион 566 минг тонна пахта етиштириш мажбуриятини оламиз ва бу мажбуриятни бажариш учун тинмай кураш олиб боришни ўзимизнинг шараф ишимиз, шон ишимиз, виждон ишимиз деб биламиз.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукумати Ватанимиз пахтачилигини ривожлантириш тўғрисида кун сайин ғамхўрлик қилиб келмоқдалар, пахтакорларга ғоят катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Республикамиз колхоз ва совхозлари янги техника билан узлуксиз таъминланмоқдалар, йил сайин тобора кўпроқ минерал ўғитлар, заҳарли химикатлар олмоқдалар, қишлоқ хўжалигини комплекс механизациялаш ва ҳар томонлама интенсификациялаш учун барча зарур нарсаларга эга бўлмоқдалар. Республикамиз доирасида Сирдарё областининг тузилиши бу ғамхўрликнинг янги ёрқин далилидир. Бу область Ўзбекистонда «оқ олтин» етиштирувчи йирик зоналардан бири бўлади. Шу муносабат билан қардош қозоқ халқининг зўр олиҳимматлик кўрсатиб, бизга Мирзачўл зонасида икки ишлаб чиқариш бошқармаси составига кирган каттагина ер майдонини топширганлигини мамнуният билан айтиб ўтиш керак.

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг халқ хўжалигига партия раҳбарлигини ишлаб чиқариш принципи бўйича қайта қуриш тўғрисидаги қарорларини барча совет кишилари якдиллик билан кутиб олдилар. Қишлоқда янги партия органларининг тузилиши партия XXII съезди томонидан қишлоқ хўжалигини янада юксалтириш соҳасида қўйилган вазифаларни муваффақиятлироқ бажаришга ёрдам беради.

1963 қишлоқ хўжалик йили деҳқончилик экинлари ва чорвачилик маҳсулотларини кескин равишда кўпайтириш, экин майдонлари структурасини қатъиян яхшилаш, фан ютуқлари ва илғор тажрибани ҳар бир хўжаликка, ҳар бир бригадага дадил жорий этиш йили бўлмоғи лозим. Далалар ва фермаларда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш йўлларини кўрсатувчи янги машъаллар порлаб турсин.

Партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми тарихий қарорларини бажариш соҳасида етти йилликнинг бешинчи йилги вазифаларини муҳокама қилиб, республикамиз колхозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассислари, олимларимиз ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС Марказий Комитети Президиумига ёзган Хати ва унинг КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумида қилган докладида баён қилинган кўрсатмаларга амал қилиб, пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш ва давлатга сотиш юзасидан конкрет чора-тадбирлар ишлаб чиқдилар. Шунга мувофиқ биз 1963 йилга хўжаликларнинг ҳамма категориялари бўйича қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиламиз:

Маҳсулот турлари	Ўлчов бирлиги	Етиштириш	Сотиш
Пахта	минг тонна	3.566	3.566
Гўшт (сўйилган вазнда)	»	168,5	—
Гўшт (тирик вазнда)	»	282,3	183,0
Сут	»	905,4	348,5
Тухум	млн. дона	554,0	115,0
Жун	минг тонна	23,6	23,2
Каноп ва жут	»	235,0	230,0
Дон	»	849,5	206
Тамаки	»	5,0	5,0
Пилла	»	15,0	15,0

Белгиланган вазифаларни бажариш учун биз Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг республикада пахта етиштириш юзасидан етти йиллик план топшириқларини бажариш тадбирлари тўғрисидаги масалани куни кеча кўриб чиққан VI пленуми қарорларига амал қиламиз.

Илғор хўжаликларнинг тажрибаси, ишлаб чиқариш новаторларининг ютуқлари қабул қилинаётган мажбуриятларимизнинг реаллигини бизга кўрсатиб турибди. Биз ҳар бир гектар ердан самарали фойдаланиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, барча қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ва чорва моллар маҳсулдорлигини кескин равишда оширишга эришамиз, ҳар 100 гектар ер ҳисобига маҳсулот олишни кўпайтирамиз, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари таннархини камайтирамиз.

Қолоқ хўжаликлар ва бригадаларни ўрта даражага ва илғорлар даражасига кўтариш — пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтиришда бизнинг асосий резервимиздир. Гектаридан 30-40 центнер ҳосил олиб келаётган колхоз ва совхозлар билан бир қаторда йиллаб 12-15 центнер миқдорида пахта ҳосили олаётган қолоқ хўжаликларнинг бўлишига эндиликда сабр-тоқат қилиб бўлмайди.

Хоразм области пахтакорлари ҳосилдорликни ошириш учун резервлардан моҳирона фойдаланишнинг ажойиб намунасини кўрсатдилар. Ўтган йили улар ҳар гектар ердан 29,5 центнердан пахта етиштириб, давлатга пахта сотиш юзасидан олган мажбуриятларини муваффақият билан бажардилар.

Бошқа областларнинг кўпгина пахтакор хўжаликлари ҳам ўтган йилда юз берган катта қийинчиликларни енгишда, табиат инжиқликларига қарши курашда зўр уюшқоқлик кўрсатдилар. Белгиланган марраларни қўлга киритиш учун курашда қатъий туриб қаҳрамонлик кўрсатганликлари туфайли 219 колхоз ва 17 совхоз пахта тайёрлаш давлат планини бажарди.

Дала ишларимизда ишнинг муваффақиятли боришини муддат ва сифат кўрсаткичлари ҳал қилади. Шунга кўра барча қишлоқ хўжалик ишларини энг қулай муддатларда ва юксак агротехника даражасида ўтказиш учун зарур чораларни кўрамиз. Биз бутун мураккаб агротехника комплексини мўл ҳосил олишга қаратамиз, агротехника комплекси қоидаларининг бузилишига ва шаблон тарзда қўлланилишига йўл қўймаймиз. Ҳар бир далани унинг хусусиятига қараб ишлаш — пахтакорларнинг ижодий ташаббуси намоён бўладиган зарур шарт мана шундадир.

3 миллион 566 минг тонна пахта етиштириш учун, унинг таннархини янада камайтириш учун курашда комплекс механизация ҳал қилувчи роль ўйнаши лозим.

Бу йил 1.060 минг гектар майдонда чигитни квадрат-уялаб экиб, ғўзаларни икки томонлама ишлаймиз, 320 минг гектар ерга чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда ташловчи сеялкалар билан экамиз. Иш органларини тўғри танлаш ва улардан тўғри қўлланиш йўли билан экинларни культивация қилиш сифатини яхшилаймиз, 150 минг гектар ердаги ғўзаларни механизация асосида чеканка қиламиз.

520 минг гектар майдондаги ҳосилни машиналар билан териб олиш учун ажратамиз, далаларни экишга ўз вақтида сифатли қилиб тайёрлаб қўямиз, машинада камида 675 минг тонна пахта терамиз ва тайёрлов пунктларига камида 2.350 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Шонли механизаторларимиз, Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Валентин Тюпко, Турсуной Охунова, Меликўзи Умрзоқов ва бошқа кўпгина механизаторларнинг тажрибаларига, «Малик» совхози, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози, «Совой» совхози коллективларининг, Янгиер ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» ва Норпой ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» колхозларининг ютуқларига қанчалик дадил таянсак, пахтачиликда техника тараққиёти ҳам шунчалик тез ривожланади.

Ўтган йили Никита Сергеевич Хрушчев маслаҳати билан Валентин Тюпко, Меликўзи Умрзоқов, Жавод Кўчиев, Любовь Ли, Анастасия Чудная ва бошқа новаторлар иш методларини ўрганиш юзасидан ташкил этилган илғор тажриба мактаблари колхоз ва совхозлар учун кўплаб кадрлар етказиб беришнинг чинакам ўчоғи бўлиб қолди. Ҳозир минглаб қишлоқ меҳнаткашлари ана шундай мактабларда ўқимоқдалар. Биз ҳар бир ёш колхозчи ва ҳар бир совхоз ишчиси тракторни, пахта териш машинасини, автомобилни ҳайдай оладиган бўлишига эришишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўямиз.

Суғориладиган ерлар — бизнинг улкан бойлигимиздир. Бу бойликни ошириш учун биз сув хўжалиги қурилиши планини бажариш йўлида ўз куч-ғайратимизни аямаймиз. Яна 100 минг гектар суғориладиган янги ва партов ерларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз. Ерларнинг мелиорация ҳолатини яхшилаш ишларини қизитиб юборамиз, катта ҳажмда текислаш ишларини ўтказамиз. Қўшимча сув ресурсларини қидириб топиш ва улардан фойдаланиш мақсадида 370 та янги қудуқ қазиймиз, бу қудуқларга, шунингдек коллектор, дренаж ва сув ҳовузларига 4400 та насос ўрнатамиз.

Экин майдонлари структурасини яхшилай борамиз ва ғўзаларни энг яхши ерларда ўстирамиз, шунингдек, маккажўхори, оқ жўхори, беда, нўхат ва бошқа дон-дуккакли ҳамда ем-хашак экинлари экиш планини бажаришга эришамиз. Ёз давомида бир далада ем-хашак экинларидан икки марта ҳосил олиш учун мавжуд бўлган барча имкониятлардан фойдаланамиз. Мустаҳкам ем-хашак базасини яратиш асосидагина биз чорвачиликни ривожлантириш соҳасидаги юксак мажбуриятларимизни бажара оламиз.

Бу йил биз ем-хашак етиштирувчи бригадаларнинг ўзаро социалистик мусобақасини ҳамма ерда кенг қизитиб, уларнинг гектаридан 400-500 центнерга етказиб думбул сўтаси билан силосбоп маккажўхори, 30-40 центнер маккажўхори дони, 80-100 центнер беда пичани, 20 центнер нўхат, 300-400 центнер қанд лавлаги олишларига эришамиз. Камида 4135 минг тонна силос бостирамиз ва 3.700 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, концентрация қилинган ем-хашак тайёрлашни кўпайтирамиз. Янги яйловлар очиб, уларни суғориш учун, шунингдек фойдаланиб келинаётган яйловларни яхшилаш учун зарур чораларни кўрамиз.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш билан бир қаторда чорва моллар сонининг ўсишига эришамиз. Қорамоллар сонини хўжаликларнинг барча категориялари бўйича 2.397 минг бошга етказамиз, колхозлар ва давлат хўжаликларида эса 1.218 минг бошга, шу жумладан сигирлар сонини 383 мингтага етказамиз. Қўй ва эчкилар сонини 9.335 мингтагача кўпайтирамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида 7.801 мингтага етказамиз, чўчқалар сонини 473 мингтага, паррандалар сонини эса 2.832,7 мингтага етказамиз.

Фермаларда чорва молларни боқиш ва озиқлантиришнинг, ем-хашак тайёрлаш ва тарқатишнинг прогрессив методларини жорий қиламиз, сигир соғиш, сув билан таъминлаш ва бошқа хил оғир ишларни механизациялаштирамиз, наслчилик ишини яхшилаймиз, ҳайвонларни сунъий урчитишни кенг қўлланамиз ва бошқа энг янги зоотехника усулларидан фойдаланамиз. Молларни йил бўйи бўрдоқига боқиш, семиртириш ва етилтириш ишларини пухта уюштирамиз.

Сабзавот, картошка, полиз экинлари ва бошқа озиқабоп экинлар маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш юзасидан олган мажбуриятларимизни бажариш учун комплекс механизацияга асосланган илғор агротехникани кенг жорий қиламиз, ердан тўғри ва рационал фойдаланиб, бу экинлардан мўл ҳосил олишга эришамиз.

Боғдорчилик ва узумчиликни янада юксалтиришга эришамиз, мевали дарахтларни парвариш қилишни яхшилаймиз, боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз, шу мақсадда тоғли ерлар ва тоғ ёнбағирларини ўзлаштиришни давом эттирамиз.

Муҳим озиқ-овқат экини бўлган шоли етиштиришни кўпайтириш учун кўлоб ерлардан кенг фойдаланамиз. Шоли ва бошқа хил дон экинларини ишлаш агротехникаси даражасини оширамиз, бу экинлар ҳосилдорлигини қатъиян юксалтирамиз.

Колхозчилар ва совхоз ишчиларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришдан моддий манфаатдорлигини ошириш мақсадида уларга иш ҳақини етиштирилган маҳсулот миқдори, сифати ва таннархига қараб тўлаш усулини кенг қўллаймиз. Маблағларни тежаб-тергаб сарфлаш учун, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг барча турлари таннархини камайтириш учун курашни қизитиб юборамиз.

Меҳнатни ташкил қилишни тинмай такомиллаштириб борамиз, колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг барча участкаларини билимдон кишилар, моҳир ташкилотчилар билан мустаҳкамлаймиз. Техника тараққиёти учун бошланган ҳаракатни янада кенг авж олдирамиз. Бу йил комплекс механизацияга асосланган бригадалар, шунингдек, колхоз ва совхозларнинг анча кўпайишига эришамиз.

Колхозлараро ишлаб чиқариш алоқаларини ҳар томонлама мустаҳкамлаймиз. Колхозларнинг бўлинмас фондларидан самаралироқ фойдаланиш ҳисобига бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи, чорва моллари ва паррандаларни боқиб семиртирувчи, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишловчи, ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшиловчи, қишлоқ қурилиши ва қишлоқни электрлаштириш ишлари билан шуғулланувчи колхозлараро янги корхоналар барпо қиламиз.

Биз республика олимларини колхоз ва совхозлар билан алоқани яна ҳам кучайтиришга, ишлаб чиқаришга фан ютуқларини кенгроқ жорий этишга, илғор тажрибани умумлаштириш ва кенг ёйишга даъват этамиз.

Ўзбекистондаги барча областлар ва Қорақалпоғистон АССР колхозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассислари партиямиз XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети Пленумлари томонидан қўйилган вазифаларни шараф билан бажаришга ҳаракат қилиб, етти йилликнинг бешинчи йилида деҳқончилик ва чорвачилик соҳасида қуйидаги кўрсаткичларга эришиш мажбуриятини оладилар:

(Давоми иккинчи бетда)

Ўртоқ Николай Викторович ПОДГОРНИЙГА

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети Сизни, Коммунистик партия ва Совет давлатининг атоқли арбобини, олтмиш ёшга тўлган кунингизда чин кўнгилдан табриклайдилар.

Сизга узоқ умр, сиҳат-саломатлик ва совет халқи бахт-саодати йўлида, мамлакатимизда коммунизм тантанаси йўлида бундан буён ҳам самарали ишлашингизни тилаймиз.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Н. В. ПОДГОРНИЙГА СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНИ УНВОНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари, КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси ўртоқ Н. В. Подгорнийнинг Коммунистик партия ва Совет давлати олдидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан ўртоқ Николай Викторович **Подгорнийга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин ва унга **Ленин ордени** ҳамда **«Ўроқ ва Болға»** олтин медали топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль, 1963 йил 16 февраль.

Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилга олган

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

(Боши биринчи бетда)

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 23,7 центнердан пахта ҳосили олиб, давлатга 321,0 минг тонна «оқ олтин» сотиш мажбуриятини оламиз.

Ғўза парваришида ва ҳосилни йиғиб-териб олишда комплекс механизацияни кенг жорий этамиз. 74 минг гектар майдонга чигит квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 30 минг гектар майдонга чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экамиз. 110 минг гектар майдондаги ғўзаларни культиваторлар билан икки томонлама ишлаймиз, 22 минг гектар ғўзани механизация асосида чеканка қиламиз, 64 минг гектар майдондаги пахтани машина теримига ажратамиз, дефолиацияни ўз вақтида ўтказамиз. Пахта териш машиналаридан тўла ва тўғри фойдаланишни таъминлаймиз ва 107 минг тонна пахтани машинада териб оламиз, 252 минг тонна пахтани эса қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сўйилган вазнда 17,6 минг тонна гўшт, 139,4 минг тонна сут, 106,6 миллион дона тухум етиштирамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида 13,4 минг тонна гўшт, 61,8 минг тонна сут, 24,3 миллион дона тухум етиштирилади.

Давлатга гўшт (тирик вазнда) сотишни 19,3 минг тоннага, сут сотишни 52,4 минг тоннага, тухум сотишни 15,6 миллион донага, жун сотишни 1292 тоннага етказамиз.

Йил охиригача барча хўжаликларда 241 минг бош қорамол, 561,3 мингта қўй ва эчки, 85,2 минг бош чўчқа, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида 113,1 минг бош қорамол, шулардан 40,7 мингтаси сигир бўлишига, 427,4 минг бош қўй ва эчки, 78,3 минг бош чўчқа, 490 мингта парранда бўлишига эришамиз. Фермаларни тўлдириш учун ва боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 23 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ҳар гектар ердан силос учун 400 центнер думбул сўтали маккажўхори, 80 центнер қуруқ беда, 250 центнер қанд лавлаги олиш учун социалистик мусобақани кенг қизитамиз. 464 минг тонна силос бостирамиз, 234 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Маҳсулот тайёрлаш давлат планларини бажариш ва ошириб бажариш ҳамда Тошкент шаҳри ва областдаги бошқа саноат марказлари аҳолисини юқори сифатли сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулоти ва мева билан таъминлаш мақсадида колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 94 минг тоннага, сабзавот етиштиришни 160,2 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 79,8 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни 47 минг тоннага етказамиз.

Давлатга 230 минг тонна каноп пояси ва 600 тонна каноп уруғи сотамиз. 1107 тонна пилла етиштирамиз. Боғ ва токзорлар майдони янада кенгайтирилади.

1963 йил ҳосили учун 8,5 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 20,8 центнердан ҳосил олиб, давлатга 414 минг тонна пахта сотамиз.

Ғўзаларни ишлаш ва ҳосилни йиғиб-териб олишда прогрессив методларни кенг жорий этамиз. 138,7 минг гектар майдонга чигитни режа симлари тортиб, квадрат-уялаб экамиз, шу жумладан 51 минг гектар майдонга чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экилади.

118 минг гектар майдондаги ғўза икки томонлама ишланади, 31 минг гектар майдондаги ғўзалар эса механизация асосида чеканка қилинади, 125 минг гектар экин майдонини машина теримига ажратамиз, дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказамиз, камида 151 минг тонна ҳосилни машиналар билан териб олиб, 307 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сўйилган вазнда 24,3 минг тоннагача гўшт етиштирамиз, сут етиштиришни 56 минг тоннага, тухум етиштиришни 39,5 миллион донага, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни 17 минг тоннага, сут етиштиришни 31 минг тоннага, тухум етиштиришни эса 13,4 миллион донага етказамиз.

Давлатга тирик вазнда 18,9 минг тонна гўшт, 28,7 минг тонна сут, 10,6 миллион дона тухум, 2789 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сонини 122 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 923,3 минг бошга, чўчқалар сонини 68,7 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сонини 76,6 минг бошга, шулардан сигирлар сонини 25,8 минг бошга етказамиз, қўй ва эчкилар сони 818,8 минг бошга ва чўчқалар сони эса 63,5 минг бошга етказилади. Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ишчи ва колхозчилардан камида 17 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун маккажўхори, оқжўхори, беда, дуккакли экинлар ва бошқа ем-хашак экинлари етиштиришни кўпайтирамиз.

Силос қилиш учун маккажўхорининг ўртача ҳосилдорлигини думбул сўтаси билан бирга гектаридан 350 центнергача етказамиз, қуруқ беда тайёрлашни эса 60 центнерга етказамиз, 283 минг тонна силос бостирамиз, 387 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 9 минг тоннага, сабзавот етиштиришни 16,2 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 40,2 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни эса 7,5 минг тоннага етказамиз.

Боғ ва токзорлар майдони кенгайтирилади. Давлатга 319 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 19,2 минг гектар партов ва қўриқ ерлар ўзлаштирилади, сув хўжалик ишлари кучайтирилади, сувдан тежаб-тергаб фойдаланишга эришилади.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 22,3 центнердан пахта етиштириб, давлатга 463 минг тонна «оқ олтин» сотамиз. 122 минг гектар майдонга чигит режа симлари тортилиб, квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 40 минг гектар майдонда чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экилади. 122 минг гектар майдондаги экинларни механизация ёрдамида икки томонлама ишлаймиз, 19 минг гектар майдондаги ғўза эса механизация асосида чеканка қилинади.

80 минг гектар майдондаги пахтани машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни ўз вақтида ўтказамиз, машиналар билан камида 78 минг тонна «оқ олтин» териб, 270 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Шўр ерларни ўз вақтида ва сифатли қилиб текислаймиз ва ювамиз, сув ресурсларидан тўғри фойдаланишни таъминлаймиз, суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва сув билан таъминланиш даражасини ошириш соҳасидаги ишларни давом эттирамиз.

Сўйилган вазнда 15,3 минг тонна гўшт, 103,5 минг тонна сут, 59,2 миллион дона тухум етиштирамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида 10,3 минг тонна гўшт, 40 минг тонна сут ва 9,2 миллион дона тухум етиштирилади.

Давлатга тирик вазнда 13,4 минг тонна гўшт, 39 минг тонна сут, 9 миллион дона тухум, 800 тонна жун сотамиз.

Колхоз ва давлат хўжаликларида картошка етиштиришни 37,8 минг тоннагача, сабзавот етиштиришни 50 минг тоннагача, полиз экинлари маҳсулотини 51 минг тоннагача, мева ва узум етиштиришни эса 21,8 минг тоннагача кўпайтирамиз.

Давлатга 3850 тонна пилла етиштириб сотамиз.

Қорамоллар сонини йил охиригача 286,6 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 350 минг бошга, чўчқалар сонини 40,5 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 127,4 минг бошга, шулардан сигирлар сони 42,3 минг бошга етказилади, қўй ва экчилар сони 280 минг бошга, чўчқалар сони 40 минг бошга, паррандалар сони эса 226 минг бошга етказилади.

Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ҳамда боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан камида 25 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш мақсадида маккажўхори, дуккакли экинлар, беда ва бошқа ем-хашак экинлари етиштириш кўпайтирилади. Гектаридан ўрта ҳисобда 400 центнер думбул сўтали маккажўхори пояси, 62 центнер қуруқ беда олишга эришамиз, 480 минг тонна силос бостирамиз, 230 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

1963 йил ҳосили учун 11,5 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади, Марказий Фарғонани ўзлаштириш, сув хўжалик иншоотлари қурилишлари кучайтирилади.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан камида 26,3 центнер ҳосил олиб, давлатга 775 минг тонна пахта сотамиз.

245 минг гектар майдонга чигит режа симлари тортилиб, квадрат-уялаб экилади, шу жумладан 66 минг гектар майдонга уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан экилади; 245 минг гектар майдондаги экин икки томонлама ишланади, 20 минг гектар майдондаги ғўза механизация асосида чеканка қилинади. 105 минг гектар ер машина теримига ажратилади, дефолиация энг яхши муддатларда ўтказилади, камида 132 минг тонна пахта машиналар билан териб олинади ва 510 минг тонна ҳосил қоп-қанорсиз ташилади.

Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини ва сув билан таъминланишини яхшилаш юзасидан зарур ишларни амалга оширамиз ва сув ресурсларидан тежаб-тергаб фойдаланишга эришамиз.

Сўйилган вазнда 19,4 минг тонна гўшт, 110 минг тонна сут, 76,3 миллион дона тухум етиштирамиз, шу жумладан колхозлар ва совхозларда 13,6 минг тонна гўшт, 47 минг тонна сут, 11 миллион дона тухум етказилади.

Давлатга тирик вазнда 17,6 минг тонна гўшт, 47 минг тонна сут, 13 миллион дона тухум, 1150 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сонини 290,7 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 548,3 минг бошга, чўчқалар сонини 53,6 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 145 минг бошга, шулардан сигирлар сони 52 минг бошга етади, қўй ва эчкилар сони 470 минг бошга, чўчқалар сони 53 минг бошга, паррандалар сони эса 250 мингтага етказилади.

Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ҳамда боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 25 минг бош қорамол сотиб олинади.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун гектаридан 400 центнер думбул сўтали маккажўхори пояси йиғиб оламиз ва 70 центнер қуруқ беда оламиз. 766 минг тонна силос бостирамиз, 233 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, бирминг тонна нўхат ва бошқа хил дуккакли экинлар, 24 минг тонна қанд лавлаги етиштирамиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштириш 14,4 минг тоннага, сабзавот етиштириш 54 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулоти 45 минг тоннага, мева ва узум етиштириш 36,2 минг тоннага етказилади. Боғ ва токзорлар майдони кенгайтирилади.

Давлатга 3600 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 10 минг гектар қўриқ ва партов ерлар очилиб, Марказий Фарғонани ўзлаштириш ишлари кучайтирилади.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 21,8 центнердан ҳосил олиб, давлатга 348 минг тонна пахта сотамиз.

Ғўзаларни ишлаш ва ҳосилни йиғиб-териб олишда прогрессив методларни кенг жорий қиламиз. 93 минг гектар майдонда режа симлари тортиб, квадрат-уялаб чигит экамиз, шу жумладан 31,5 минг гектар майдонда чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан экилади. 93 минг гектар майдондаги экин икки томонлама ишланади, 17 минг гектар майдондаги ғўзалар механизация асосида чеканка қилинади; 65 минг гектар экин майдонини машина теримига ажратамиз, дефолиацияни ўз вақтида ва сифатли ўтказамиз, камида 55 минг тонна пахтани машина билан териб олиб, 220 минг тонна ҳосилни қоп-қанорсиз ташиймиз.

Сув ресурсларидан фойдаланиш ишлари яхшиланади.

Гўшт етиштириш сўйилган вазнда 23,6 минг тоннага, сут етиштириш 162,2 минг тоннага, тухум етиштириш 88 миллион донага етказилади, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида: гўшт — 16,2 минг тоннага, сут — 53 минг тоннага, тухум эса 14 миллион донага етказилади.

Давлатга (тирик вазнда) 32,1 минг тонна гўшт, 54,4 минг тонна сут, 21,1 миллион дона тухум, 4270 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сони 433 минг бошга, қўй ва эчкилар сони 1682 минг бошга, чўчқалар сони 96,4 минг бошга етказилади, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 202,8 минг бошга, шулардан сигирлар сони 58,5 минг бошга етказилади, қўй ва эчкилар сони 1443,7 минг бошга, чўчқалар сони 95,9 минг бошга, паррандалар сони эса 565,6 мингтагача етказилади. Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ишчи ва колхозчилардан камида 40 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун маккажўхори, оқ жўхори, беда, дуккакли экинлар ва бошқа ем-хашак экинлари етиштиришни кўпайтирамиз.

Маккажўхоридан силос қилиш учун унинг ўртача ҳосилдорлигини думбул сўтаси билан бирга гектаридан 350 центнергача ва қуруқ беда тайёрлашни эса 34 центнергача етказамиз. 548 минг тонна силос бостирамиз, 673 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Самарқанд аҳолисини ва бошқа шаҳарлар ҳамда район марказларини юқори сифатли, арзон сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулоти ва бошқа озиқ-овқатбоп экинлар маҳсулоти билан таъминлаймиз.

Колхоз ва совхозларда картошка етиштиришни 36 минг тоннагача, сабзавот етиштиришни 84 минг тоннагача, полиз экинларини 67 минг тоннагача, мева ва узум етиштиришни 78 минг тоннагача кўпайтирамиз. Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз.

Давлатга 1600 тонна пилла топширамиз ва 5 минг тонна юқори сифатли тамаки етказиб берамиз.

Сув хўжалик ишлари суръатини кучайтирамиз, сувдан тежаб-тергаб фойдаланамиз.

БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 20,3 центнердан ҳосил олиб, давлатга 310 минг тонна пахта сотамиз. Комплекс механизацияни кенг қўллнамиз. 87 минг гектар майдонга чигитни режа симлари тортиб, квадрат-уялаб экамиз, шу жумладан 30 минг гектар майдонда уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан чигит экамиз.

87 минг гектар майдонни икки томонлама ишлаймиз. 12 минг гектар ердаги ғўзаларни механизация асосида чеканка қиламиз. 60 минг гектар ерни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни энг яхши муддатларда юқори сифатли қилиб ўтказамиз, камида 45 минг тонна пахтани машинада терамиз ва 187 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, шўрхок ерларни текислаш ва шўрини ювиш ишлари сифатини оширамиз, экинларни ишлашни суғориш билан бирга қўшиб олиб борамиз, суғориш учун сарфланадиган сувдан тежаб-тергаб фойдаланамиз.

Гўшт етиштиришни сўйилган вазнда 18,5 минг тоннага, сут етиштиришни 78,1 минг тоннага, тухум етиштиришни 45 миллион донага етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида гўшт етиштириш 13,6 минг тоннага, сут етиштириш 31,1 минг тоннага, тухум етиштириш эса 10,8 миллион донага етказилади.

Давлатга тирик вазнда 22 минг тонна гўшт, 32 минг тонна сут, 10 миллион дона тухум, 5890 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сонини 222 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 2.244 минг бошга, чўчқалар сонини 26,9 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 110,3 минг бошга, шулардан сигирлар сони 31,7 минг бошга етади, қўй ва эчкилар сони 2.020 минг, чўчқалар сони 26,5 минг бошга, паррандалар сони эса 265,7 мингтага етказилади.

Фермаларни тўлдириш ва боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 20 минг бош қорамол харид қиламиз.

Маккажўхори ҳосилдорлиги думбул сўтаси билан бирга гектаридан 300 центнерга, қуруқ беда эса 54 центнерга етказилади. 316 минг тонна силос бостирамиз, 576 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда 6,2 минг тонна картошка, 25,4 минг тонна сабзавот, 35,8 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 17,4 минг тонна мева ва узум етиштирамиз. Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз.

Давлатга 1770 тонна пилла сотамиз.

1963 йил ҳосили учун 6 минг гектар қўриқ ва партов ерларни ўзлаштириб, сув хўжалик қурилиши ишларини кучайтириб юборамиз, йил давомида 695 минг гектар яйловга сув чиқарамиз.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан 23,1 центнер пахта етиштириб, давлатга 430 минг тонна «оқ олтин» сотамиз, шу жумладан 95 минг тонна ингичка толали сорт пахта топширамиз.

Комплекс механизацияни кенг жорий этиш ишлари давом эттирилади. 120 минг гектар майдонга режа симлари тортиб, квадрат-уялаб чигит экамиз, шу жумладан 40 минг гектарига чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан экамиз, 120 минг гектар майдонни икки томонлама ишлаб, 15 минг гектар майдонда ғўзаларни механизация асосида чеканка қиламиз. 40 минг гектар майдонни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни энг яхши муддатларда ва сифатли қилиб ўтказамиз. Машиналар билан камида 60 минг тонна пахта терамиз ва 260 минг тонна ҳосилни қоп-қанорсиз ташиймиз.

Гўшт етиштириш сўйилган вазнда 28,4 минг тоннага, сут етиштириш 123,2 минг тоннага, тухум етиштириш 60,8 миллион донага етказилади, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида гўшт — 20,8 минг тоннага, сут — 48 минг тоннага, тухум 12,5 миллион донагача етказилади.

Давлатга тирик вазнда 37,5 минг тонна гўшт, 54 минг тонна сут, 23,5 миллион дона тухум, 5400 тонна жун сотамиз. Йил охиригача қорамоллар сонини 386 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 2.259,8 минг бошга, чўчқалар сонини 77,2 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 211 минг бошга, шулардан сигирлар сони 62 минг бошга етказилади, қўй ва эчкилар сони 1.820 минг бошга, чўчқалар сони 77 минг бошга, паррандалар сони эса 400 мингтагача етказилади.

Фермаларни тўлдириш учун ҳамда боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 40 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Силос учун гектаридан 320 центнер думбул сўтали маккажўхори, суғориладиган ерларда 60 центнер қуруқ беда йиғиб оламиз. 600 минг тонна силос бостириб, 645 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда 13,2 минг тонна картошка, 32 минг тонна сабзавот, 43,2 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 32,7 минг тонна мева ва узум етиштирамиз.

Давлатга 1250 тонна пилла сотамиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз.

Ерларнинг мелиорация холатини ва сув билан таъминланишини яхшилаш ишлари кучайтириб юборилади, 1963 йил ҳосили учун 24 минг гектар қўриқ ва партов ерлар ўзлаштирилади, Жанубий Сурхон сув омбори қурилиши ва бошқа сув хўжалик объектлари қурилиши тезлаштириб юборилади; суғоришга сарфланадиган сувни тежаб-тергаб ишлатамиз.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан 29 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга 290 минг тонна пахта сотамиз.

78 минг гектар ерга режа симлари тортиб, квадрат-уялаб чигит экамиз, шу жумладан 20 минг гектар майдонга чигит уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан экилади. 70 минг гектар майдонни икки томонлама ишлаймиз, 9 минг гектар майдондаги ғўзаларни механизация асосида чеканка қиламиз. 40 минг гектар ерни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни ўз вақтида яхшилаб ўтказамиз, машиналар билан камида 55 минг тонна пахта терамиз ва 180 минг тонна ҳосилни қоп-қанорсиз ташиймиз.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ишларини кенг миқёсда олиб борамиз, бунда ер ости сувларининг кўтарилишига йўл қўймаймиз, шўр ерларни сифатли қилиб ювамиз, барча сув хўжалик ишларини ўз вақтида ўтказамиз.

Гўшт етиштиришни тирик вазнда 8,2 минг тоннага, сут етиштиришни 46,7 минг тоннага, тухум етиштиришни 28,3 миллион донага етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида гўшт — 5,3 минг тоннага, сут — 20 минг тоннага, тухум эса 3 миллион донага етказилади.

Давлатга тирик вазнда 7,5 минг тонна гўшт, 17 минг тонна сут, 5 миллион дона тухум, 460 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сонини 190,7 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 243 минг, чўчқалар сонини эса 19,4 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 101,5 минг бошга, шулардан сигирлар сони 27,6 минг бошга етказилади, қўй ва эчкилар сони 170 минг, чўчқалар сони 19 минг, паррандалар сони эса 131,3 мингтага етказилади.

Чорвачилик фермаларини тўлдириш учун ҳамда боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 15 минг бош қорамол сотиб олинади.

Маккажўхорининг ўртача ҳосилдорлигини силос учун думбул сўтаси билан 340 центнерга ва қуруқ беда ҳосилини эса гектаридан 62 центнерга етказамиз, 360 минг тонна силос бостирамиз, 320 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда 2,4 минг тонна картошка, 11,5 минг тонна сабзавот, 32,4 минг тонна полиз экини маҳсулотлари, 2,2 минг тонна мева ва узум етиштирамиз.

Давлатга 1030 тонна пилла сотамиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз.

1963 йил ҳосили учун 5 минг гектар қўриқ ва партов ерларни ўзлаштирамиз.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БЎЙИЧА

Гектаридан ўрта ҳисобда 18,2 центнердан ҳосил етиштириб, давлатга 245 минг тонна пахта сотамиз.

100 минг гектар ерга режа симлари ёрдамида квадрат-уялаб чигит экамиз, шу жумладан 15 минг гектар майдонга чигитни уяларга аниқ белгиланган миқдорда уруғ ташловчи сеялкалар билан экамиз. 100 минг гектар ердаги экинни механизация асосида икки томонлама ишлаймиз, 12 минг гектар майдондаги ғўзаларни машинада чеканка қиламиз. 60 минг гектар ерни машина теримига ажратиб қўямиз, дефолиацияни ўз вақтида ва юқори сифатли қилиб ўтказамиз, машиналар билан камида 50 минг тонна пахта терамиз ва 160 минг тонна пахтани қоп-қанорсиз ташиймиз.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз, шўрхок ерларнинг шўрини сифатли қилиб ювамиз, ўғитлардан тўғри ва тўла фойдаланамиз.

Гўшт етиштиришни сўйилган вазнда 13,2 минг тоннага, сут етиштиришни 86,3 минг тоннага, тухум етиштиришни 50,6 миллион донага етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида 7,6 минг тонна гўшт, 31,4 минг тонна сут, 9,8 миллион дона тухум етиштирилади.

Давлатга тирик вазнда 14,5 минг тонна гўшт, 24 минг тонна сут, 7,5 миллион дона тухум ва 1200 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача қорамоллар сонини 225 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 523,6 минг, чўчқалар сонини 20,5 минг бошга етказамиз, шу жумладан колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сони 131 минг бошга, шулардан сигирлар сони 43,1 минг бошга етади, қўй ва эчкилар сони — 351,2 минг, чўчқалар сони — 20,3 минг бошга, паррандалар сони эса 265 мингтага етказилади.

Фермаларни моллар билан тўлдириш ва уларни боқиб етилтириш учун ишчи ва колхозчилардан 20 минг бош қорамол сотиб оламиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш учун маккажўхори, оқ жўхори, дуккакли экинлар ва беда каби қимматли озуқа экинлари етиштиришни кескин равишда кўпайтирамиз. Маккажўхорининг ўртача ҳосилдорлигини думбул сўтаси билан бирга силос қилиш учун гектаридан 350 центнерга, қуруқ беда ҳосилини эса 45-50 центнерга етказамиз. 318 минг тонна силос бостирамиз, 395 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз.

Колхоз ва совхозларда 9,9 минг тонна картошка, 12,4 минг тонна сабзавот, 22,7 минг тонна полиз экини маҳсулотлари, 2,7 минг тонна мева ва узум етиштирилади.

Давлатга 520 тонна пилла топширамиз.

Боғ ва токзорлар майдони анча кенгайтирилади.

1963 йил ҳосили учун 15,8 минг гектар қўриқ ва партов ерларни ўзлаштирамиз, сув хўжалик қурилиши ишларини яхшилаймиз. Йил давомида 305 минг гектар яйловга сув чиқарамиз.

* * *

Олдимизда турган ана шу катта вазифаларни муваффақиятли ҳал қилиш учун курашда қардош пахтакор республикалар қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг традицион социалистик мусобақаси катта роль ўйнайди. Биз бу йил ҳам Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қирғизистон ва Арманистон колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги мутахассислари билан ана шу мусобақани давом эттирамиз. Халқларимизнинг бузилмас ленинча дўстлигининг тобора мустаҳкамланиб бораётганлигини кўрсатувчи ажойиб далил бўлган бу мусобақадан биз ҳар қандай қийинчиликни енгиш учун, резерв ва имкониятларимиздан янада тўлароқ фойдаланиш учун янги куч ва қувват оламиз.

Биз Ўзбекистоннинг барча қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларига мурожаат қилиб, уларни ўзларининг бутун куч ва билимларини, бутун ижодий ғайратларини олинган мажбуриятларни шараф билан бажаришга ва мамлакатимизда коммунизм қуриш мақсадида олиб борилаётган умумхалқ курашига муносиб ҳисса қўшиш учун сарфлашга чақирамиз.

Биз шонли Коммунистик партиямиз ва унинг ленинчи Марказий Комитетини, жонажон Совет ҳукуматимизни ишонтириб айтамизки, етти йилликнинг бешинчи йилида пахта, чорвачилик маҳсулотлари ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш учун қилинадиган ишларимизни қатъиян яхшилаймиз. Партияга, халққа, Ватанга берган ваъдамизни шараф билан бажарамиз!

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАР УЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХУЖАЛИК ХОДИМЛАРИНИНГ 1963 ЙИЛ 13 ФЕВРАЛДАГИ КЕНГАШИДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА,

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ РАИСИ

ЎРТОҚ НИКИТА СЕРГЕЕВИЧ ХРУШЧЕВГА

Биз, Ўзбекистон қишлоқ хўжалик ходимлари кенгашининг қатнашчилари, республика далалари ва фермаларининг ҳамма меҳнаткашлари номидан, совет халқи барча ғалабаларининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Коммунистик партия ленинчи Марказий Комитетига, содиқ ленинчи, халқ бахт-саодатининг ҳормас курашчиси — Сиз, азиз Никита Сергеевичга бўлган меҳр-муҳаббатимиз ва чексиз садоқатимизни ифодаловчи оташин сўзларимизни чин кўнгилдан йўлламоқдамиз.

Совет кишилари партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг тарихий қарорларидан руҳланиб, коммунистик қурилишнинг улуғвор программасини мисли кўрилмаган куч-ғайрат билан амалга оширмоқдалар.

Завод ва фабрикаларда, колхоз ва совхозларда етти йиллик планни муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақа тобора кенг қулоч ёймоқда.

Совет Иттифоқидаги барча қардош республикаларнинг меҳнаткашлари сингари, Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам етти йилликнинг бешинчи йили — 1963 йилни ишлаб чиқаришда катта-катта ютуқларни қўлга киритиш билан нишонлашга маҳкам бел боғлагандирлар.

Республикамиз ҳаётида шонли воқеа — Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 40 йиллигининг яқинлашиб келаётганлиги омманинг меҳнат ғайратини ва сиёсий активлигини янада ошириб юборди.

Пахта — бизнинг коммунистик мўл-кўлчилик дастурхонига қўшадиган асосий ҳиссамиздир. Биз, пахта етиштиришни узлуксиз кўпайтиришни ўзимизнинг энг муҳим ватанпарварлик ва интернационал бурчимиз, деб биламиз. «Оқ олтин» — Совет Иттифоқидаги барча халқлар билан қардошларча дўстлигимизнинг моддий ифодасидир.

Сиз, Никита Сергеевич, КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленумидаги докладингизда, Марказий Комитет Президиумига ёзган Хатингизда мамлакатнинг пахтакор республикалари пахта етиштириш соҳасида етти йиллик планда белгиланган даражадан пастда боришяпти, деб ҳақли танқид қилдингиз. Бу танқид ҳаммамизга ғоят таъсир қилди.

Сизнинг танқидий мулоҳазаларингиз, Марказий Комитет ноябрь Пленумининг қарорлари ҳамма колхоз ва совхозларда ўтган қишлоқ хўжалик йили якунларини ҳар тарафлама чуқур анализ қилиб чиқишимизга, фойдаланилмаётган резервлар, имкониятларни аниқлаб олишимизга ҳамда ҳар бир хўжаликда 1963 йилда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтиришнинг конкрет йўлларини белгилаб олишимизга ёрдам берди.

Биз бугунги кенгашимизда етти йилликнинг бешинчи йилида пахта ялпи ҳосилини 3 миллион 565,5 минг тоннага етказиш, гўшт, сут, дон, сабзавот, мева, узум, қоракўл тери, пилла ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш тўғрисида республика қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашлари номидан сўз берамиз.

«...Пахта ҳосилдорлигини ошириб, ҳар бир колхоз ва совхозда гектаридан камида 25 центнер пахта олиш»ни Сиз, Никита Сергеевич, Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ва Қозоғистон жанубий областлари қишлоқ хўжалик ходимларининг 1961 йилги Тошкент кенгашида мамлакат пахтакорлари олдига энг зарур вазифа қилиб қўйдингиз.

Бу вазифа пахтачиликдаги ишимизнинг программаси бўлиб қолди. Биз илғор хўжаликларнинг, ишлаб чиқариш новаторларининг тажрибасига ва илм-фан муваффақиятларига таяниб, барча колхоз, совхоз ва бригадаларда мўл ҳосил олиш, суғориладиган ерлардан самарали фойдаланиш, пахта майдонларини кенгайтириш, ғўзани парвариш қилиш ва ҳосилни териб олиш ишларини комплекс механизациялаш учун астойдил ҳаракат қиламиз. Ишлаб чиқаришнинг ҳамма звеноларини ишбилармон ва ташаббускор ходимлар билан мустаҳкамлаймиз.

Жанубий Қозоғистон ўлкасидаги Мирзачўл ерларининг бир қисмини Ўзбекистон ССР составига топшириб, олиҳиммат иш қилганлиги учун бугун қардош қозоқ халқига чин кўнгилдан катта раҳмат айтамиз. Бу — совет халқлари бузилмас қардошларча дўстлигининг ёрқин ифодасидир. Республикамизда янги Сирдарё области тузилганлиги тўғрисидаги қарорни ҳам зўр шоду хуррамлик билан кутиб олдик. Буларнинг ҳаммаси Мирзачўл районларида пахта етиштиришни кескин кўпайтириб, ана шу ўлкани пахтачиликнинг жуда йирик районига айлантиришимиз учун тағин ҳам каттароқ имкониятлар яратиб беради.

Ватан пахтачилигини ривожлантириш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилаётганликлари учун жонажон партия ва Совет ҳукуматига ҳамда шахсан Сиз, азиз Никита Сергеевичга ўзимизнинг чуқур миннатдорчилигимизни изҳор қилиш билан бирга, бутун куч-қувватимизни, қалбларимизнинг бутун ҳароратини мамлакатни пахта билан тобора кўп миқдорда таъминлашдан иборат олижаноб ишга сарфлаймиз ва бағишлаймиз, деб Сизни ишонтирамиз.

Республикамизнинг барча колхозчилари, совхоз ишчилари, қишлоқ хўжалик мутахассислари Краснодар ўлкасидаги Усть-Лабинск ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнаткашларининг чақириғини, Тошкент областидаги Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси меҳнаткашларининг қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш ҳақидаги мажбуриятини қизғин қувватладилар. Бу чақириқ ва мажбуриятни КПСС Марказий Комитети маъқуллади. Ҳозир ҳаммамизнинг фикр-зикримиз шу йилнинг ҳосилидадир. Бутун куч-ғайратимизни кўкламга намунали ҳозирлик кўришга қаратганмиз. Кўкламга намунали тайёргарлик кўриш — ҳозир бутун ишимизнинг энг зарбдор соҳаси.

Жонажон Коммунистик партия Марказий Комитетини, қадрдон Никита Сергеевич, шахсан Сизни ишонтириб айтамизки, биз, Ўзбекистон қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари етти йилликнинг бешинчи йили учун қабул қилинган социалистик мажбуриятларни шараф билан бажарамиз.

Яшасин коммунизм қураётган улуғ совет халқи!

Яшасин Совет давлати кучи, қудрати ва мустаҳкамлигининг манбаи — халқларнинг ленинча бузилмас дўстлиги!

Яшасин шонли Коммунистик партиямиз ва унинг ленинчи Марказий Комитети!

МАКТУБ ЎЗБЕКИСТОН ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ХОДИМЛАРИ КЕНГАШИДА 1963 ЙИЛ 13 ФЕВРАЛДА ҚАБУЛ ҚИЛИНГАН.

4-КОСМОНАВТ — ЎЗБЕКИСТОН МЕҲМОНИ

Тошкент Павел Поповични ардоқламоқда

Ишончим комил, ракета карвони
Кўрсатар учиб, юлдузлар
манзилин...

Совет космонавтларининг юлдузлар океанида Павел Попович айтган ана шу қўшиғи Тошкент аэропорти майдонида яна жаранглади. 16 февралда серқуёш Ўзбекистоннинг азиз меҳмони 4-космонавтни кутиб олиш учун аэропортга келган минг-минглаб шаҳарликлар шу қўшиққа жўр бўлдилар.

Ўзбекистон меҳнаткашларининг фикр-туйғуларини изҳор этган: «Қадрдонимиз Павел Романович Попович, хуш келибсиз!» сўзлари ёзилган қизил алвонлар аэропорт биносининг бир бурчагидан иккинчи бурчагигача тортиб қўйилган.

Кутиб олувчилар гулдасталарни кўтариб борганлар. «Совет космонавтларига шон-шарафлар!» сўзлари ёзилган транспарант гулдасталар орасида кўзга яққол ташланади.

Азиз меҳмонни кутиб олиш учун партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, Тошкент гарнизони ҳарбий бўлинмаларининг вакиллари аэродромга келдилар.

Кутиб олувчилар орасида ёшлар айниқса кўп. Ёш пахтакорлар, механизаторларнинг яқинда Тошкентда очиладиган Бутуниттифоқ слётининг делегатлари аэродромга келдилар. Бу слётнинг ишида Павел Попович ҳам иштирок қилади.

Тантанали кутиб олиш пайти келди. Космосда қарийб уч сутка бўлиб, юлдуз трассалари бўйлаб икки миллион километрга яқин йўл босиб ўтган, бутун дунёга донги кетган совет учувчиси ҳамманинг гулдурос қарсаклари остида самолётдан чиқиб келади Барча совет космонавтлари каби подполковник Павел Поповичнинг ҳам чеҳраси очиқ, қувноқ ва хушчақчақ.

Неча ўнлаб болалар ранг-баранг гуллардан ясалган гулдасталарни унга тақдим этадилар. Совет Иттифоқининг космонавт учувчиси Москвадан келган ВЛКСМ Марказий Комитетининг секретари В. А. Саюшев билан бирга аэровокзал перронига қараб йўл олади, меҳнаткашларнинг бу ерда тўпланган вакиллари уни табриклайди.

Митинг бошланади. Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг иккинчи секретари Б. А. Красников афсонавий парвози билан бутун инсониятни ҳайратда қолдирган ва хурсанд қилган космос қаҳрамонини Ўзбекистоннинг етти юз минг комсомоли номидан, Ўзбекистоннинг барча ёшлари номидан самимий табриклайди.

Тошкент медицина институтининг студенти, комсомол аъзоси Дилнора Исмоилова микрофон олдига келади. У, 4-космонавтга мурожаат қилиб, қуйидагиларни айтади:

— Бутун дунё Сизнинг мислсиз қаҳрамонлигингизга қойил қолди. Бу қаҳрамонлик совет фани ва техникасининг кучи, шон-шуҳратини, эркин инсоний орзунинг мардона парвозини ёрқин намойиш қилди. Бизнинг мамлакатимиз космосни забт этган ўзининг ана шу мард фарзандлари билан фахрланади. Павел Романович, самовий биродарингиз Андриян Николаев билан бирга группа бўлиб қилган парвозингиз совет кишиларининг қаҳрамонлиги ва мардлигини кўрсатувчи илҳомбахш намунадир.

«Ташсельмаш» заводи коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи Вадим Мельниковга сўз берилади.

— Биз, — деди ёш ишчи, — ажойиб космонавтларимизнинг муваффақиятлари билан астойдил фахрланмоқдамиз. Бу муваффақиятлар социалистик тузумнинг капиталистик тузумдан устун бўлганлигини ғоят равшан исбот қилди. Сизлар космос пионерларисиз, партия ва ҳукумат томонидан ўз олдингизга қўйилган вазифаларни шараф билан бажардингиз. Биз ер устида қилинган ўз ишларимиз билан, етти йиллик план топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун курашда эришаётган муваффақиятларимиз билан Ватанимизни қувонтирмоқдамиз ва бундан буён ҳам қувонтирамиз.

Ҳарбий учувчи Владимир Никонов сўз олади. У, узоқ сайёраларни дадил штурм қилаётган шонли лочинлар — космонавтлар оиласининг вакилини туркистонлик учувчилар номидан қизғин табриклайди.

— Биз, — дейди учувчи, — шонли Совет Қуролли Кучлари сафларида тарбия кўрган кишилар космосга биринчи бўлиб йўл очганликлари билан фахрланамиз. Эндиликда ҳатто имони бўш кишилар ҳам сизнинг унутилмас зафарингиздан кейин совет фани ва техникасининг, коммунизм барпо қилаётган совет кишисининг шон-шуҳрати олдида таъзим қилишга мажбур бўлдилар. Қадрдон Павел Романович, бизнинг ишимиз яхши бормоқда. Қиш об-ҳавоси ўз маҳоратимизни такомиллаштиришимизга халақит бермайди. Туркистонлик жангчилар жонажон партия ва Совет ҳукуматининг ҳар қандай топшириғини, Ватаннинг ҳар бир амр-фармонини шараф билан бажаришга тайёр эканликларини дадил изҳор қиладилар.

Павел Попович микрофон олдига келганида аэродромда гулдурос қарсаклар бошланади. Никита Сергеевич Хрушчев Павел Поповичнинг Андриян Николаев билан группа бўлиб учишини космосдаги жуда буюк ғалаба деб, севикли Ватанимизнинг ва совет космонавтларининг шон-шуҳратини мангуликка оширган қаҳрамонлик деб атаб, уларнинг парвозига юксак баҳо берган эди.

— Азиз дўстлар! — дейди Павел Попович. — Ҳозир Москвада кунлар совуқ бўлса ҳам, биз сизларга совет космонавтларимизнинг самимий, дўстона пионерлик саломини олиб келдик. Мен илгари Ўзбекистонда бўлмаган эдим, ҳозир серқуёш Ўзбекистонга келишим туфайли ғоят хурсандман. Ўзбекистон ёшларига, ўзларининг слётига тўпланган механизатор пахтакорларга улкан саломимни йўллайман. Мен бу слётда иштирок қилишимдан хурсандман.

Мен яқинда Кубада бўлдим. Қаҳрамон Куба халқининг Ўзбекистон меҳнаткашларига самимий саломларини ҳам топшираман. Кубалик дўстларимиз сизларга энг яхши истакларини изҳор этишни илтимос қилдилар.

Очиқ чеҳра билан кутиб олганлигингиз учун катта раҳмат!

Яна гулдурос қарсаклар бошланади. Совет Иттифоқи давлат гимнининг садолари янграйди.

СССРнинг космонавт учувчиси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони Павел Попович республика раҳбарлари билан бирга машинага тушиб шаҳарга йўл олади.

* * *

Тушдан кейин 4-космонавт Тошкент тўқимачилик комбинатида бўлди. Бу ерда уни самимий, шод-хуррамлик билан кутиб олишди.

Павел Попович корхонанинг цехларида бўлди, ишчилар билан суҳбатлашди, уларнинг ишдаги муваффақиятлари билан қизиқди.

Пардозлаш фабрикаси тайёр маҳсулот участкасининг кенг биноси одамлар билан лиқ тўлди. Бу ерда тўқимачилар билан космонавт ўртасида самимий суҳбат бўлди.

— Сизнинг парвозингизда биз ҳам қатнашдик, — деди ишчи А. Полякова. — Космик кемаларда ҳам, космонавтларнинг скафандрларида ҳам ўзбек пахтасининг иплари бор-ку, ахир.

Ишчилар космос қаҳрамонининг самовий сафар ҳақидаги ҳикоясини зўр қизиқиш билан тингладилар. Вазнсизлик ҳолати ҳақида, парвоз вақтидаги овқатланиш тўғрисида, космонавтларни тайёрлаш ҳақида Павел Романовичга кўплаб саволлар берилди. Космонавт бу саволларнинг ҳаммасига батафсил жавоб берди.

Корхонанинг энг кекса ходимларидан бири О. Е. Мамутова кўрсатган жасорати учун космонавтга ташаккур билдирди ва уни оналарча ўпди.

Тўқимачилар 4-космонавтга эсдалик совғалари тақдим этдилар. Павел Попович кўрсатилган илтифот учун самимий миннатдорчилик билдирди ва комбинат коллективига меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Кечқурун СССР космонавт учувчиси П. Р. Попович Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг студентлари ва ўқитувчилари билан учрашди. (ЎзТАГ).

ОҚҚЎРҒОНЛИКЛАРНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК ТАШАББУСИ

БИР-БИРИНГНИ ҚЎЛЛАСАНГ, ҒАЛАБА СЕНИКИ!

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги илғор хўжаликларнинг қолоқ колхозларга, совхозларнинг бўлимларига ва айрим бригадаларига оталик ёрдами бериш тўғрисидаги ташаббуси ҳақида

Ўзбекистон КП Тошкент қишлоқ область комитети бюроси шуни қайд қиладики, Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги Димитров номли (раиси Мун, партия ташкилотининг секретари Қодиров ўртоқлар), «Ленинград» (раиси Тин, партия ташкилотининг секретари Бойбўтаев ўртоқлар), Свердлов номли (раиси Сафаров, партия ташкилотининг секретари Қудратов ўртоқлар) колхозларнинг правлениелари ва партия ташкилотлари, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» (директори Иброҳимов, партия ташкилотининг секретари Ланговой ўртоқлар) совхози дирекцияси, партия ташкилоти қолоқ колхозларга, совхозларнинг бўлимларига, айрим бригадаларга оталик ёрдами бериш тўғрисида қимматли ташаббус бошладилар.

Бу хўжаликлар қолоқ колхозларга ва бригадаларга кўп миқдорда ҳайдов тракторлари ва бошқа қишлоқ хўжалик техникасини юбордилар. Шу билан бирга техникадан унумли фойдаланиш, далага маҳаллий ва минерал ўғит ташиб чиқаришда ҳам ёрдамлашмоқдалар.

Партия комитети, ишлаб чиқариш бошқармаси қолоқ колхозлар, совхозларнинг бўлимлари ҳамда далачилик бригадаларида комплекс механизацияни жорий қилиш, чигитни прогрессив усулда квадрат-уялаб экиш ва ҳосилни машинада теришни кенг йўлга қўйишга жиддий эътибор бермоқдалар.

Кейинги вақтда қолоқ колхозлар, совхозларнинг бўлимлари ва далачилик бригадаларига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини яхши биладиган малакали ходимлар, механизаторлар ва бошқа қишлоқ хўжалик мутахассислари юборилди.

Колхоз ва бригадаларни оталикка олган хўжаликлар механизатор кадрларни тайёрлаш, кишиларга илғор иш усулларини ўргатишда ҳам катта ёрдам бермоқдалар.

Ўзбекистон КП область комитети бюроси ҚАРОР ҚИЛАДИ:

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасидаги илғор хўжаликларнинг қолоқ колхозларга, совхозларнинг бўлимларига ва айрим бригадаларига оталик ёрдами бериш тўғрисидаги ташаббуси маъқуллансин.

Партия комитетлари, ишлаб чиқариш бошқармалари зиммасига қолоқ хўжаликлар ва бригадаларни ўз оталигига олган илғор колхозлар, бригадалар ва «ЎзССР беш йиллиги» совхозининг ташаббусини кенг қўллаб-қувватлаш, илғор колхозлар, совхозлар, совхозларнинг бўлимлари ва бригадаларни қолоқ хўжаликлар ва бригадаларга бириктириб қўйиш, уларга доимо моддий-техника жиҳатидан ёрдам бериб боришни уюштириш ва шу йўл билан уларнинг 1963 йилнинг ўзидаёқ пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш жиҳатидан ўрта ва илғорлар даражасига кўтарилишларига ёрдам бериш вазифаси топширилди.

Барча партия комитетларига, ишлаб чиқариш бошқармаларига қолоқ колхозлар, совхозларнинг бўлимлари, далачилик бригадалари, чорвачилик фермаларда ишлаш учун малакали ўз ишининг устаси бўлган ходимларни юбориш тавсия қилинади.

КЕЛИНГ, БИРГАЛАШИБ ЁРДАМЛАШАЙЛИК

Бизнинг Димитров номли колхоз бақувват, юқори ҳосилли хўжалик. Аммо, ёнимиздаги бир қатор хўжаликларда аҳвол бундай эмас. Айниқса Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасига бирлашган хўжаликларда ҳосилдорлик паст, даромад кам. Йиллик планлар мутасил бажарилмай келаяпти. Бир бошқармага бирлашган хўжаликлардаги бу кескин тафовутга ҳеч ким бефарқ қараб туролмайди.

Биз шу мақсадни назарда тутиб устлабинскликлар, янгийўлликлар ташаббусини қувватлаб, қолоқ, кам ҳосилли колхозларга оталик қилиб, мадад беришга бел боғладик. Бизнинг ватанпарвар колхозчиларимиз, механизаторларимиз бу масалада колхоз правлениесининг қарорини астойдил қўллаб-қувватладилар. Улар қолоқ колхозлар далаларида шудгорлаш ишида актив қатнашдилар.

Ҳозир биз энг кам ҳосилли қир зонасига жойлашган «Коммунизм» колхозига оталик қиляпмиз. Бу йил шу колхознинг 350 гектар ерида иш олиб бораётган бригадаларида ҳосилдорликни оширишда амалий ёрдам беришни ўзимизга мақсад қилиб олдик. Бу ерларда юқори ҳосилли бригада бошлиқларимиздан уч киши бевосита раҳбарлик қилади. Улар ўз ерларида ишни қандай ташкил қилган бўлсалар бу ерда ҳам шу хилда иш олиб боришлари керак.

Биз ўзимизга боғлиқ бўлган масалаларни ўзимиз ҳал қилаберамиз. Лекин ҳосилдорликни оширишда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган, бизга боғлиқ бўлмаган масалалар ҳам бор. Бу сув масаласидир. Оққўрғоннинг қир зоналарида сув масаласи ҳали узил-кесил ҳал қилинмаган. Масалан, РЮ—1, РЮ—2 каналларидан келадиган сув колхозларни тўла таъминлашга етмайди. Шу туфайли ўтган йили кўпгина майдондаги ғўзаларга бир марта сув берилган. Оққўрғондаги колхозларга бизнинг оталик қилишимизнинг ўзи етмайди. Бу ишда область ва республика сув хўжалик ташкилотлари ҳам ташаббус кўрсатишлари керак.

Сув хўжалик ходимлари қулоқ солинг: Оққўрғонда ҳосилдорликни кўтариш ишига ёрдам беришда биз, колхозчилар сизларни мусобақага чақирамиз. Келинг, биргалашиб оққўрғонликларга амалий ёрдам берайлик.

МУН СЕН ЕР

Димитров номли колхоз раиси.

Оққўрғонликлар устьлабинскликларнинг ажойиб ташаббусига қўшилиб, Бутуниттифоқ социалистик мусобақасини янада қизитишга, қолоқ хўжаликларни илғорлар даражасига кўтаришга бел боғладилар. Бақувват, юқори ҳосилли пешқадам хўжаликларнинг бу ташаббуси диққатга сазовор, ўрнак олса арзийди.

ЁН ҚЎШНИМ — ЖОН ҚЎШНИМ

Бизнинг колхозда 1953 йилдан бери пахта тайёрлаш плани бажарилмайди. 1962 йилда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 15 центнердан ошмади. Бунга ишчи кучлари етишмаётганлиги, қир ерларда сув камчиллиги сабаб бўлаяпти, дейиш унчалик тўғри бўлмайди. Асосий сабаб шундаки, колхозимизда деҳқончилик маданияти юксак даражада эмас эди, мавжуд техникадан унумли фойдалана олмадик, ишнинг сифатига етарли эътибор берилмади, ернинг қадрига етмадик. Ҳа, мана шу нуқсонлар ҳосилдорликнинг камайиб кетишига олиб келди.

1961 йил кузида ҳайдалган ерларнинг чуқурлиги 10—15 сантиметрдан ошмаганлиги ҳосилдорликка салбий таъсир қилди. Оталикка олган Свердлов номли колхоздан келган ўртоқлар эса биринчи навбатда шудгорни сифатли ўтказишда амалий ёрдам бердилар. Бу колхоздан келган 3 та трактор билан 250 гектар пахта майдони 30 сантиметр чуқурликда ҳайдалди.

Оталикдан келган тракторчиларнинг сифатли ишлари биздаги баъзи наридан-бери ишлайдиган тракторчиларнинг сирларини ҳам, кўзларини ҳам очиб қўйди. Масалан тракторчи Хўжамкелдиевнинг ҳайдаган ери текширилганда саёз ҳайдаганлиги аниқланиб, қилган иши брак деб топилди. Илгари тракторчилар устидан деярли контроллик қилинмас, ҳамма иш уларнинг ўз ихтиёрига ташлаб қўйиларди.

Оталикдан келган ўртоқлар ҳозир тез-тез келиб, ер-шароитимизни ўрганиб, кўкламга тайёргарликдаги кам-кўстларимизни тўлдиришга ёрдамлашяптилар. Техника ремонтини сифатли ўтказиш кераклигини қайта-қайта таъкидлаб, баъзан текшириб кўрмоқдалар. Улар техника чавандознинг боқилган, совутилган ва гижинглаб турган отидай шай бўлиши керак, деб талаб қилмоқдалар. Ишчи кучларидан тўла фойдаланиш учун рағбатлантириш тадбирлари кўриш тўғрисида қимматли маслаҳат бердилар.

Ёввойи ўтга қарши чигит униб чиққандан кейин эмас, ҳозирдан кураш бошлаш зарурлигини уқтирмоқдалар. Буни эътиборга олиб биз чигит экиш олдидан ёввойи ўт илдизларини қуритиш тадбирларини ишлаб чиқдик ва бу соҳада кураш бошладик.

Ҳосилдорликни ошириш гектарларнинг кўчат билан тўла бўлишига боғлиқ. Шунинг учун биз 260 гектар ерга (ер шароитимизга мувофиқ) 60х50 схемасида квадрат-уялаб, 240 гектар ерга тор қаторлаб, қир ерларга оддий усулда чигит экишни планлаштирдик. Кейин қатор ораларини 60х50 схемасига мослаб кўндалангига қирқамиз.

Ҳозир кўкламга қизғин тайёрлик кўриляпти. Квадрат уялаб чигит экадиган 4 та агрегат, 10 та ҳайдов тракторидан 8 таси, 30 та чопиқ тракторидан 26 таси, 17 селкадан 13 таси кўкламга тайёр.

Бу йил биз 800 тонна пахтани машина билан териб олишга ҳозирдан тайёрлик кўраяпмиз.

Бизни оталикка олган Свердлов номли колхоз аъзоларидан миннатдормиз. Чунки улар бизнинг ишимизга худди ўзларининг ишидай қараб жон куйдириб кўмаклашмоқдалар. Биз уларнинг яхши тажрибаларини ўрганиб ишимиздаги нуқсонларни бартараф қилишга, усть-лабинскликлар, янгийўлликлар ташаббусига қўшилиб, 1210 гектар ернинг ҳар гектаридан ўтган йилгидек 15 эмас 20 центнердан ҳосил кўтариш учун курашмоқдамиз.

Эргаш НИЁЗОВ.

Куйбишев номли колхоз раиси.

Суратда: космонавт учувчи Павел Поповични Тошкент аэропортида кутиб олиш пайти. А. Палехов фотоси.

Сўлим ўлкамизни гулларга, атр бўйларга буркайдиган навбаҳор келди. Республикамизнинг жанубий районларида бодом ва ўрик дарахтлари биринчи бўлиб гул очди. Бу суратда Сурхондарё областидаги Термиз ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Талимарон» совхозининг гуллаган боғини кўриб турибсиз.

А. Ким фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

БУ КИТОБНИ ЎҚИНГ!

„ПЎЛАТ ЧАВАНДОЗ"

Тикилиб турсангиз бир томчи сувда қуёш аксини кўрасиз. Коммунистчасига яшаб, меҳнат қилиш иштиёқида ёнган келажак разведкачилари фаолиятида ҳам эртанги кунимизнинг. порлоқ истиқболимизнинг акси кўриниб турибди.

Ёш очеркнавис Ўткир Ҳошимов ҳам ўзининг «Пўлат чавандоз»* китобчасида келажак разведкачилари ҳақида эхтирос билан ҳикоя қилади. Авторнинг хизмати шундаки, у адабиётимизда кам ёритилган соҳа—темир йўлчилар ҳаётини ўрганган ва уларнинг қалбидаги пўлат йўллардай ниҳоясиз орзу, ғайратни чиройли лавҳаларда тасвирлаган.

Китобчага «Станция қизи», «Бахт», «Икки сурат» ва «Синов рейси» очерклари кирган.

«Станция қизи» очерки тилининг равонлиги, темасининг актуаллиги билан ажралиб туради.

Автор тасвирий воситалардан ҳам унумли фойдаланган. Оригинал ўхшатишлар, жонлантириш, образли сўзлаш кўзга яққол ташланади. Масалан, **«Фақат этни жунжутадиган совуқ у ер бу ердаги ҳалқоб бўлиб қолган сувга табиий қопқоқ исаб кетибди»** (7-бет) ёки **«...Пуштиранг маржон тақиб олган шафтоли ҳовуздан сув ҳовучлаб олмоқчи бўлгандек эгилади».**

Шунингдек, очеркларда мақоллар, фразеологик иборалар ўринли ишлатилган. (**«Тутуннинг аччиғини мўри билади», «Уста кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар», «Кенгашганга-кенг майдон»** ва ҳоказолар).

Ўткир Ҳошимов — ёш ижодкор. Унга ижод эстафетасида «яшил йўл» тилаймиз.

Ш. ҚОСИМОВ.

* Утқир Ҳошимов. «Пўлат чавандоз». Очерклар. Редактор А. Исроилов. УзССР Давлат бадиий адабиёт нашриёти. Тошкент. 1962 йил.

МОСКВА ОЛМОСЛАРИ

Москвада сунъий олмосларнинг бир қисми тажриба учун ишлаб чиқарилди.

Москва шаҳар Халқ хўжалиги кенгашида ТАСС мухбирига қуйидагиларни айтишди:

— Коммунистик меҳнат корхонаси — қаттиқ қотишмалар комбинатига сунъий олмослар ишлаб чиқаришни ўзлаштириш вазифаси топширилди. Комбинатнинг ишчилари ва инженерлари мана шу жуда муҳим маҳсулотни ишлаб чиқаришни СССР Фанлар академияси Юксак босимлар физикаси институтининг олимлари билан биргаликда ташкил қилмоқдалар. Бу ишлар муваффақиятли бормоқда.

Ҳозир сунъий олмослар тажриба тариқасидагина ишлаб чиқарилмоқда. Лекин бир оз вақт ўтгач, сунъий олмосларни планли равишда ишлаб чиқариш бошланади. Бу олмослардан фойдаланиш машинасозлик заводлари учун серунум ва пишиқ асбоблар яратишга имкон беради.

(ТАСС).

Олимлар билан учрашув

Тошкентдаги Чапаев номли 42-мактаб биносига жойлашган 226-сайлов участкасида яқинда сайловчилар олимлар билан учрашдилар. Кечада ўқувчиларнинг ота-оналари, кекса педагоглар ва кўпгина пенсионерлар иштирок этишди.

Тарих фанлари кандидати А. Абдураҳмонов сайловчиларга «Совет сайлов системаси — дунёда энг демократик системадир» деган темада қизиқарли лекция ўқиди. У Улуғ Октябрь революциясигача бўлган Туркистон сайловлари ҳақида жонли қилиб сўзлаб берди. Тарих фанлари доктори Яхёе Ғуломов эса кеча қатнашчиларини тарих ва геология фани соҳасида эришилган катта ютуқлар, муҳим янгиликлар билан таништирди.

Кеча иштирокчилари ўзларини қизиқтирган турли саволларга жавоблар олдилар. Уларга бадиий ҳаваскорлар ижросида катта концерт кўрсатилди.

Г. СОЛИХОВА.

ҚРИМ НИҲОЛЛАРИ СОТИЛМОҚДА

Ўтган йили Қримдан Тошкент шаҳрига ҳар хил олма кўчатларидан 100 минг тупдан ортиқ келтирилган эди. Ҳозир бу ниҳоллар шаҳримиз бозорларида кўплаб сотилмоқда. Аҳоли Олой, Госпиталь, Октябрь бозорларидан кунига 3 — 5 минг тупдан «Бенат», «Напалмен», «Размарин», «Шампан», «Семеренка» навли олма кўчатлари сотиб олмоқдалар.

Кўчат сотувчилар харидорларга уни қандай экиш ва парвариш қилиш юзасидан маслаҳатлар бериб турибдилар.

И. РУСТАМОВ.

ЁШЛАР КЕЧАСИ

Охунбобоев номли шаҳар маданият уйида ёшлар кечаси бўлиб ўтди. Бу ерга маданият уйининг қатнашчилари ҳамда Тошкентдаги маданий-оқартув мактабининг студентлари тўпланишди. Улар маданий-оқартув мактабининг тарих ўқитувчиси Зайтуна Шатикованинг «Совет ёшлари тинчлик учун курашда» лекциясини қизиқиб тингладилар.

Кечанинг 2-қисмида маданият уйининг бадиий ҳаваскорлари катта концерт кўрсатдилар. Мароқли ўтган бу кечага 200 дан ортиқ ёшлар қатнашди.

Н. ОМОНОВА.

КИНО

ЯНГИДАН БОШЛАНГАН ҲАЁТ

Тошкент экранларида «Янгидан бошланган ҳаёт» фильмини кўрдингизми? «Мосфильм» яратган бу фильм сценарийсини актриса Лидия Сухаревская ёзган ва бош ролни ўзи ижро этган. Кино комик образлар устаси бу фильмда эсда узоқ сақланиб қоладиган аёл образини гавдалантирганки, бунинг учун томошабиннинг миннатдор бўлмасдан иложи йўқ.

Бош қаҳрамон Антонина Ивановна-Сухаревская кўп синоатларни кўрган, Ватан уруши йилларида оиласидан жудо бўлиб, руҳан эзилган, аммо тушкунликка берилмаган аёл. Фильм бошларида бу аёл ёқимсиз ва қўпол, кескин ва қаттиққўл, ҳатто ўрганиб кетган ҳарбий одатларини ҳали ҳам ташлай олмаган бўлиб кўринади. Сиртдан дағал, тўнг бўлиб туюлган Антонина аслида қалби пок, назокатли киши. Бироқ Антонина Ивановнанинг урушдан кейинги ҳаёти ўзи орзу қилгандай, ўзи истагандай бўлмади. Баъзи одамлардаги каби оғир дамларда рўй берадиган иккиланиш, тўғри йўлдан адашиш, гоҳида шубҳада қолиш ҳолатлари бу аёлда ҳам кўринади. Аммо Антонина Ивановна ўзи йўл қўйган камчиликларни тан олишдан қўрқмайди. У тинмай изланувчи, фикри ва мақсадини қаттиқ туриб ҳимоя қилувчи, камчиликларни тузатиш йўлларини қидирувчи сифатида намоён бўлади.

Антонина Ивановна — бахт ошиғи, унга бахт—мавҳум бир нарса эмас, балки бор ҳақиқат. Шу сабабли у бахт-саодат йўлида ишлайди, курашади. У фильмда ҳақиқий инсон бўлиб гавдаланади. Унинг одамларга ишончи кучли.

Ҳатто, фильмнинг бир эпизодида,—ана шу ишонч туфайли бу аёлни тез қўлга олиш мумкин,— дейди қаҳрамонлардан бири. Имтиҳонга тайёргарликсиз кирган студент йигитнинг ёлғон гапириб қилган илтимосларини рад этолмаган Антонина Ивановна унинг зачёт книжкасига қўл қўйиб беради. Ўқитувчининг бу ҳаракатидан қаттиқ уялган студент айбига иқрор бўларкан, ўқитувчи унга:

— Мен сизда эртами-кечми инсон қадр-қимматини тушуниш ва қадрлаш ҳисси уйғонишини билар эдим,— дейди.

Бу кадрларни залда кузатиб ўтирган томошабинлар ҳам ўша студент йигитнинг бундан кейин сира ёлғон гапирмаслигига, бундай ножўя қилиқдан бутунлай воз кечишига ишонч ҳосил қиладилар. Чунки ёнингда шундай ростгўй, виждонли меҳрибон кишилар турганида, ким ҳам ёлғон-яшиқ гапирсин!

Меҳнат, меҳнат ва фақат меҳнат, деган шиор Антонина Ивановнанинг хаёлидан нари кетмайди. Унинг вужудини мана шу ҳиссиёт қамраб олган. Бироқ, инсон фақат меҳнат билан яшай олмайди, унга яна бошқа нарса ҳам керак. Одамга энг яқин дўст, ҳамкор, бир-бирининг қалб тепишини сезувчи дил ҳам даркор. Антонина Ивановнада ҳам севги бор, лекин на илож, унинг муҳаббати жавобсиз. Чунки у меҳр қўйган киши Федор Власов (артист И. Дмитриев) иродаси суст, бунинг устига уйланган одам. У мешчанка хотинининг измидан чиқа олмайди. Ҳатто у:— Мен бўйнига тизгинча боғлаб қўйган бузоқчаман, қаерга судраша шу ерга боравераман,— дейишгача бориб етади. Федор Власов ўзининг фронтовик, қуролдош дўстларидан ҳам юз ўгирган. У ахийри якка-ёлғизликда вафот этади. Севган кишисидан жудо бўлганидан Антонина Ивановна икки йилдан кейингина воқиф бўлади. Унга вақтида ёрдам кўрсатаолмаганидан қаттиқ қайғиради.

Фильмда бирон бир ортиқча фикр, баландпарвоз ибора, қаҳрамонлар ҳаракатида сунъийлик учратмайсиз. Ҳар бир актёр ўз ролини кўтаринкилик ва моҳирлик билан ўйнаган. Фильмнинг муваффақиятли чиқишида постановкачи Л. Рядник ҳамда оператор В.Яковлевларнинг хизмати катталигини ҳам таъкидлаб ўтиш лозим.

«Мосфильм»нинг бу янги фильми ҳақиқий инсонлар ҳақида яратилган ҳаёт қўшиғидир.

Галина КОБЕЦКАЯ.

САҲИФАДА

ШИНГИЛ ҲИКОЯ * ТАҚРИЗ * ШЕЪР * ШАХМАТ * УРТЎҚМОҚ * ФЕЛЬЕТОН * КИНО * АХБОРОТ

ШАХМАТ ҲИКОЯСИ

ОМАДИ КЕЛГАН ЙИГИТ

Бирвойнинг шахмат ўйнай бошлаганига ҳеч вақт бўлгани йўқ. У ҳатто ўйин қоидаларини ҳам яхшироқ ўрганиб олмаганлигига қарамай, турнир жадвалида нуқул бир (очко-ютуқларга эга. Айтишларига қараганда, унинг омади келган эмиш.

Ҳақиқатан шундайми, ёки шундай эмасми, ўзингиз бир қарорга келарсиз... Мана, Бирвой ўйнаган бир партияда вужудга келган позиция:

Қора доналар билан ўйнаган унинг рақиби 1... Сh4:g5 ўйнаб, 2... Сf6 Х хавфини туғдиради. Лекин Бирвой 2. g7 — g8 К! қилиб рақибига чап беради (яъни g8 даги янги от қора филни f6 га юришига йўл қўймайди).

— Бирвой анойилардан эмас, нима қилишини билади, — қизиқиб томоша қилаётганларга изоҳ бера бошладим. — 2. Фf1 яхшиликка олиб келмас эди, чунки 2... h1Ф 3. Фf5 (3. h8Ф бўлса, 3... Ф:f1 4. g8К Фв 5! ва қоралар ютади). 3. ...Кеэ (4... Кр d2 + хавфини туғдириб) 4. h8Ф Фе1 ва энди яна бир — 5... Фс3 хавфи туғилар эдики, оқларнинг бундан қутилиши мумкин эмас. Ўйин шундай давом эттирилди: 2... С g5 — еэ 3. h7 — h8С!

— Ажойиб ҳимоя усули! 3. h8Ф бўлганда, 3... Сd4 + 4.Ф: d4+дан кейин қоралар пот бўларди... — пичирладим мен Бирвойнинг ғоят идрокли эканлигига қойил қолиб. Бироқ унинг ҳисоби шунинг билангина чегараланмасди. Рақиби 3... Сеэ — d2 юриши билан, у 4.с7 — с8 Л! жавобини берди.

— Жуда соз юриш! — тан берди унинг бирпас довдирашдан кейин ўзига келган рақиби. — 4. с8Ф бўлса. 4... Сс3 + 5.Ф: сз (ёки 5 С:сз) ёрдамида потга эришмоқчи эдим... Бироқ энди менга таслим бўлишдан ўзга чора қолмади. — 4.Ф:d1 + дан кейин ҳам оқлар ютқазар эди, чунки 4... сdФ 5. с8Ф + Фс2 6.Ф:с2 + Кр:с2 7. Ке7. Сс1 8.Кd5 Сh2 + ва ҳоказо.

— Пиёдаларни турлича кучсиз сипоҳларга айлантирганинг жуда қизиқ бўлди, — гап қотдим унга.

— Ҳа, тахтада фарзиним турганда, пиёдаларни нимага айлантиришим керак эди? — ҳайрон бўлди у. — Ахир, иккинчи фарзин қўйиш мумкин эмас-ку! Тахтада от пайдо бўлиши билан иккинчи пиёдани фил, учинчисини эса руҳ деб эълон қилишдан ўзга чорам йўқ эди-да.

— Азизим, сен ўз соддалигингда гениал чиқиб қолдинг. Лекин олдиндан шуни билиб қўйки, тахтада қандай сипоҳлар борлигидан қатъий назар, охирги горизонталга чиққан пиёдаларни истаган сипоҳга айлантириш мумкин.

— Яхшиям бу қоидани билмаганим, — тан олди у,—бўлмаса ўйинни юта олмасдим. Иш қилиб, омади келган йигитман-да!...

М. МУҲИТДИНОВ.

СССР спорт мастери.

ШИНГИЛ ҲИКОЯ

Г У Л

Қирчиллама қиш. Оёқ остида қор гилами ғирчиллайди. Биллур маржонларга кўмилиб, попукдор рўмол ўраган дарахтлар эгилиб, сузилиб қиш уйқусида мудрамоқда.

Ана шу паллада, серқатнов кўча муюлишида бир жувон сават тўла гул кўтариб турибди. Гулларки, минг рангда товланади: гўё саватда қуёшни узиб келтирилганга ўхшайди. Эҳтимол, уни кўриб, биров ўз севгилисига тутқазган гулдастани эслар, бошқа биров ЗАГС даргоҳини ўйлар, бири беминнат оилага муҳр бўлган тўйни ёдга олар, яна бири эса фарзанд ширинлигини хотирлар...

Гуллар — яхшилик, эзгулик ҳамроҳи. Ана, сотувчи жувоннинг ўзи ҳам гулга қараб ширин хаёлга борди шекилли, жилмайиб қўйди. Шу дамда у нимани ўйладийкан? Ёри тақдим этган гулнимми? Ёки саватдаги гулларнинг зийнати — зебода, кўркижамолда, ҳиди—руҳ сорда танҳолигинимми?!

Дарвоқе, сотувчи кўп нарсани ўйлади-ю, аммо гул пулига янада қувончлироқ нима оларни ўйламади. Бўлмаса, уни сотармиди?!

Н. ЁҚУБОВ.

ШОИРАЛАР ИЖОДИДАН

РОЗИМИКАН?

Она у ҳаёт-ку, у пок муҳаббат,
Инсонни яратган энг уста наққош.
У бор ерда бўлмас заррача ғурбат,
Меҳрин ҳарорати қуёшга тенгдош.

У ғамхўр мураббий, доно шоира,
Ҳар сўзи дур бўлиб тақилур дилга.
У фан чўққисига чиққан олима,
Бутун борлиғим-ла мафтунман унга.

Онанинг ҳурмати юксак бир чўққи,
Кўкка узатса гар етади қўли.
Ёйса жаҳон сиғар у кенг қучоққа,
Истиқболи гўзал, нурлидир йўли.

Бир боқиш-ла бўлур дардларга малҳам,
Меҳригиёҳ унар босган изидан.
Унинг меҳри берди шеъримга илҳом,
Онажоним розимикан қизидан?

Нилуфар ХОЛХУЖАЕВА.

БЕШ САВОЛ

Ҳурматли ўртоқ М. Абдураҳмонова!

Одамнинг орзу-ҳаваси кўпаяётганлиги сизга сир бўлмаса керак. Эл қатори мен ҳам ҳовли-жойимни яроқлатай деган яхши ният билан Сиз раҳбарлик қилаётган складга қадам ранжида қилдим. Лекин қай тил билан айтай, складга бош суқишим билан мендаги бу яхши ҳолатдан тариқча ҳам қолмади. Ҳа, ҳайрон бўлманг, нималигини ҳам сўраб, таъбимни хира қилиб ўтирманг.

Атрофга шундоқ кўз ташладим. Қайси кўз билан қарай, қайси бирини сизга айтай.

Камчиликларни кўриб, сочим тикка бўлди. Беихтиёр қўлим тўқмоғим дастасини ушлади. Ҳа майли, ади-бади айтиб ўтирмайлик-да, мени ҳаяжонга солган баъзи масалаларни ўртага ташлайлик. (Гап шу ерда қолсин: айтмоқчи бўлганларим фақат мени эмас, балки жамики харидорларни қизиқтиряпти).

Бирламчидан шуки, мабодо насиб қилиб тахталардан бирор хили ёқиб қолса ва уни олмоқчи бўлсангиз, албатта тахталарни бир ерга тахлаб ўлчаш зарур. Аммо ана шу хизматлар учун Сизнинг ходимларингиз харидордан қўшимча ҳақ талаб қилишади. Узунлиги тўрт метр келадиган ҳар бири 2 сўм 40 тийинлик тўсинлар устида Саша деган ходимингиз узала тушиб ётибди. Биродар, ўрнингиздан туринг, бу тўсинларни мен олмоқчиман, десангиз ҳар бирининг устига 30 тийиндан қўшимча ҳақ сўрайди. Ҳайрон бўлиб ёқа ушлайсиз. Ахир, бу ер давлат муассасасими ёки чайқов бозорими? Бирор гапни уқтираман десангиз, ҳалиги Саша деганингиз:

— Истасангиз шу, истамасангиз ана, — деб катта дарбозани кўрсатади.

Давлат муассасасидаги материалларни тахтлаб, ўлчаб беришга қўшимча ҳақ талаб қилиш, кўпчиликнинг олдида, ҳатто Сизнинг олдингизда ҳам бор материал устига қўшимча нарх қўйиб сотиш тўғрими? Агар тўғри бўлса, нега унда магазинлардаги сотувчилар сатин, чит, духоба, панбархатни ўлчаб ва яхшилаб буклаб, маданий қилиб қўлингизга ўраб берганликлари учун Сиздан қўшимча ҳақ талаб қилмайдилар. Агар Сиз раҳбарлик қилаётган складдаги шу иш тўғри бўлса, нега бу «янгилик» ва «қулайлик»ни бошқа савдо ташкилотларидан сир тутиб келасиз?

Иккиламчидан шуки, складга кириш билан қаерга қадам ташлашни билмайсан — ҳаммаёқ балчиқ. Эсиз-эсиз давлатнинг материаллари. Ҳар кубометри 50—60 сўм турадиган тахталар лойга қорилиб ётибди. Харидорларга қулайлик туғдириш мақсадида дорбозлар ўйнайдиган ёғоч оёқдан 30—40 жуфтини тайёрлаб қўйишни ва складга кирган харидорларга уларни прокатга бериб туришни жорий қилишнинг йўли йўқмикан? Сиздагина эмас, Тошкентдаги бошқа складларда ҳам худди шундай аҳвол. Айтингчи, складда ёғоч-тахта кўпми ёки балчиқ? Бу жиҳатдан қайси склад биринчиликни олади?

Кираверишдаги бино пештоқига ҳар бири ўқловдек ҳарфлар билан «Савдо ходимлари, маданий хизмат кўрсатишни тинмай яхшилангиз!» деган сўзлар ёзилган шиорга кўзи тушган харидор ичида қувониб қўяди. Айтингчи, бу шиор хўжакўрсингами ёки ишда амал қилиш учунми? Бу — учинчи саволимиз. Складда оз эмас, уч кун бўлиб шу арзимас жумбоқни ҳам ечолмадим.

Тўртинчи саволимиз Сиз билан бевосита учрашиш ва суҳбатлашиш шарафига муяссар бўлганимдан сўнг юзага келди. Айтингчи, ўртоқ Абдураҳмонова, Сиз ва Сизнинг раҳбарлигингизда ишлаётган ўртоқлар қандай ўйлашади: сизлар харидорлар учунми ёки харидорлар сизлар учунми? Тушунмадим дейсизми? Ахир склад шаҳар марказидан анча олис ерга жойлашган. Одамлар зарур бўлгани учун сизнинг даргоҳингизга боришади. Шундай экан нега бирор масала бўйича мурожаат қилган кишиларга дурустроқ жавоб бермайсиз? Харидорлар билан самимий, илиқ муносабатда бўлиш барча савдо ходимларининг вазифаси эмасми?

Отанг яхши, онанг яхши деб қанчадан-қанча ширин сўзлар билан ёғоч ҳам олдик. Ёғоч деган нарса бу бир ихчам нарса эмаски, чўнтакка солиб ёки қўлда олиб кетсанг. Албатта бунга юк машинаси керак. Буни ўзингиз ҳам биласиз, Сизга ўргатгувлик ери йўқ. Лекин уёққа югурасиз, буёққа югурасиз, қани энди машина топилса! Машина йўқ. Кўп сарсонсаргардончиликдан сўнг бирорта «левак»ни топасиз. «Левак» бўлса ҳам кўзингизга оловдек кўринади. Хизмат ҳақини сўрасангиз, отангизнинг хунини айтади. Ўйлаб қарасангиз, ушовидан тушови қимматга тушадиганга ўхшайди. Лекин иложингиз қанча.

Илгари кўмир складларида ҳам бу масалада аҳвол шундай эди. Эндиликда жамоатчиликнинг талаби билан у ерларда такси юк машиналари қадамингизга интизор бўлиб, хизматингизга доим тайёр туради. Шу иш кўпчилик учун Сизда ҳам ташкил қилинса бўлмасмикин? Мазкур бешинчи саволимизга шаҳар автотрестининг раҳбарларидан жавоб кутамиз.

«Узглавлесстройторг» конторасидагилар бу саволларга қандай муносабатда бўларкин?

«Ахир бундай ҳангомалар фақат биздагина эмас, балки Тошкентдаги буткул складларда ҳам топилади» дейсизми? Худди сиз айтганча. Шу сабабли ҳам бу масалаларни жамоатчиликка ҳавола қилдик. Тегишли ташкилотлар ва бу ташкилотларнинг ҳурматли раҳбарлари дўппини ерга қўйиб, яхшилаб бир ўйлаб кўрсалар, биз ўртага ташлаган ва кўпчилигини ечишга менинг қурбим етмаётган жумбоқларни албатта ечишади деган умиддаман.

Сизга ҳурмат ва эҳтиром билан «УРТЎҚМОҚ».

ДИРЕКТОРНИНГ ТУШИ

(ФЕЛЬЕТОН)

Беғам директорга кўринди бир туш,
Бир тушки, эсласа бошдан учар ҳуш:
Гўё ўтирганмиш қора курсида,
Дир-дир титрар эмиш, даҳшатмиш, жуда.

Шкафлар, диванлар турармиш қўпол,
Бир томонда оқсоқ стулу-стол.
Барчаси тўпланиб қилишармиш суд,
Улар даъвогару, айбдормиш — у.

Бир-икки ғижирлаб сўз олди шкаф:
— Менда бор икки оғиз гап,
Ёнбошим ёнғоқдан, пешонам — терак,
Гўё шкафмасман — ўтин, нокерак.

Эшигим очилмас қийшиқ ёпилиб,
Ҳолимни сўрмади бошлиқ бир келиб.
— Мутлақо тўғри,— деб қичқирар стул,
Нимжонмиз, хизматдан қўрқамиз нуқул.

Брак маҳсулотлар келишиб бир зум,
Бракчи бошлиққа ўқишар ҳукм:
У пачоқ стулга ўтирғизилсин,
Диван пружинаси шимини тилсин.
Устига юклансин зил-замбил шкаф,
Тони, корхонада браклар тугаб
Юракдан, виждонан куйсин иш учун.
Шикоят — мумкинмас. Қатъийдир ҳукм.
Суд тугаб , бошланди ҳукм ижроси,
Наридан зил шкаф келарди босиб,
Шалоқ диванлар ҳам олмоқчи ўчин,
Барча брак моллар бошлашар ҳужум.
— Вой дод! — деб директор уйғонди чўчиб,
— Хайрият, туш экан!— кўкракка туфлар,
Барибир тонггача келмади уйқу,
«Брак — душманим» деб дилга тугди у.

Мухтор ХУДОЙҚУЛОВ.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕЛЕВИЗОР

17 ФЕВРАЛДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Рус тилида: 12.00 — **Эритмадаги ионларнинг ўзаро таъсири** («мактабга ёрдам» циклидан). 12.40 — **Билмасвой ўрганади** (болалар учун мультипликацион фильм). 13.00 — **Чол ва бола** (Душанба телевидение студияси фильми).

Ўзбек тилида: 13.15 — **Физкультура билан шуғулланинг.** 13.30 — **Инглиз тили дарси.**

Рус тилида: 14.05 — **Маҳорат йўли** (СССР халқлари III спартакиадаси олдидан). 18.00 — **Чангалзор подшоси, Арслон ва сичқон** (болалар учун мультипликацион фильмлар). 18.30 — **Пионерия киножурнали.** 18.40 — **Телевизион янгиликлар.** 18.55 — **Десна дарёси бўйлаб** (ҳужжатли фильм).

Ўзбек тилида: 19.35 — **Замондошларимиз** (ёшлар учун). 19.55— **Концерт** (телетомошабинлар талабига мувофиқ). 20.35 — **Телевизион янгиликлар.**

Рус тилида. 20.50 — **Душанба телевидение студиясининг эшиттиришлар программаси.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Уталмаган бурч** номли бадиий фильм.

Рус тилида: 19.25 — **А. Довженко** («Совет киноси усталари» циклидан).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II да кундуз **Коппелия,** кечқурун **Гулсара,** 19/II да **Ҳамза.** Кечки спектакллар соат 7 ярмида бошланади.

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II да кундуз **Ҳамза,** кечқурун **Олов,** 19/II да **Қузғунлар.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 17/II да кундуз **Алпомиш,** кечқурун **Кимга тўй, кимга аза,** 18/II да **Тошболта ошиқ.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — РСФСРда хизмат кўрсатган артист **Иван Рубан** қўл остида **«Йиртқич ҳайвонлар» аттракциони** ва РСФСР да хизмат кўрсатган артист **В. Оскал-Оол** раҳбарлигида **Тува артистлари группасининг гастроли.** Бугун уч марта томоша кўрсатилади: кундуз соат 12, 3 ва кеч 7 ярмида.

КИНО

Сиртмоқда — «ВАТАН», «МИР», «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Шубҳа остида — НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун). «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Буюк Карузо — «ИСКРА» (кеч соат 10-20 ва 10-45 минутда).

Раҳмат, баҳор — «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

Жасур кишилар — «СПУТНИК» (тоқ соатларда).

Жервеза — «МИР» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Жоао Корраль сири — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рим туни — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

УЗБЕКИСТОН ССР НИНГ 1963 ЙИЛГИ

ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИ

ОЛТИ ЧИҚАРИЛИШДАН ИБОРАТ

Ҳар бир чиқарилишда ютуқларнинг бутун бир тиражи ўтказилади.

1-чиқарилиш лотерея билетлари тиражи 1963 йил 24 февралда бўлади.

30 тийинлик лотерея билетига: «Москвич» автомашинаси, коляскали мотоцикл, пианино, холодильник, тикув ёки кир ювиш машинаси, гилам, тасвирий санъат асари, чангдан тозалайдиган пилесос, соат ва бошқа қимматли буюмлар ютиш мумкин.

Буюмлардан ташқари, 20 ва 10 сўмлик пул ютуқлари ҳам ўйналади.

Лотерея билетларини сотиб олинг!

Тошкент шаҳар давлат меҳнат омонат кассалари ва давлат кредити бошқармаси

Чиғатой кўчаси, 4-тупик, 7-уйда турувчи **Зарофат Иброҳимовна Валиеванинг** Овошчная кўчаси, 21-уйда турувчи Ғани Валиевдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Циолковский кўчаси, 81-уйда турувчи **Авазмат Нурматовнинг** шу уйда турувчи Жумагул Нурматовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Куйбишев район халқ судида кўрилади.

Бўка район. Ленин кўчаси, 23-уйда турувчи **Ибодат Исмоилованинг** шу уйда турувчи Ҳасан Исмоиловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Бўка район халқ судида кўрилади.

Калинин районидаги Ленин номли колхозда турувчи **Раҳим Абдураҳмоновнинг** шу районнинг Юнусобод қишлоқ советидаги Карл Маркс номли колхозда турувчи Раҳима Абдураҳмоновадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент область, Калинин район халқ судида кўрилади.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного и сельского областных Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004. редактор ўринбосари — 25885. Секретариат — 34808. Партия турмуши бўлими — 26232. Пропаганда ва совет қурилиши бўлими — 28761. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040. Адабиёт ва санъат, маданият, саноат, транспорт ва маҳаллий ахборот бўлимлари — 33786. Хатлар бўлими — 34048. Илғор тажрибаларни пропаганда қилиш штатсиз бўлими — 31936. Эълонлар бўлими — 28142.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 08019. ИНДЕКС 64695 А. — 1532. [redacted]